

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. VI. Solvuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

disputans non petent Principium; si hoc nempe est petere principium, respondere id, quod ab adversaria parte in quaestione & controvertiam trahitur?

Videatur mihi hac in parte optimè respondere & distinguendo docere Illustrissimus Godoy: Ille petit principium, qui respondet per id, quod est in quaestione, si non sit aliunde satis probatum & stabilitum, concedit; si sit aliunde probatum & stabilitum, negat. Sic insolentis adversarii clamores & in disputationibus ad raucedinem usque obrudi solitas petitiones principii facile retundens.

31. Ceterum sunt alia per quam multa, in quibus D. Thomæ discipuli ab impii Calvinii sectatoribus in puncto libertatis & præmotionis toto, ut ajunt, celo dissident, quæ legere poteris apud Illustrissimum Reding, cit. q. 6. c. 5. controv. 7.

Neque te moveat, quod Calvinus etiam agnoscat efficaces præmotiones. Agnoscit, sed in hæretico jam prius exposito sensu. Agnoscit Thomista, sed in sensu Catholico. nomen utriusque commune, non significatum: sic etiam vertibilitatem & inflexibilitatem arbitrii admittit; sed non nisi illam, quæ ab extrinseco principio & causa prima in alecturum flecti possit (ut ibidem notat citatus Reding) communem etiam necessariis & insensibilibus causis; non intrinsecam, & ex vi dominativa atque electiva voluntatis provenientem. Quid porro magis usitatum hæreticis, quam sub Catholicarum dictionum & sententiarum velamine fucam facere, & venena diffundere? Et vitium falli specie virtutis & umbra Naniam ideo, ut cum Augustino loquar, oves pelles suas deponant, quia illis aliquando & Inpi teguntur? nunquid ideo miles sua signa projiciet, quia illis in fraudem hostis abutitur? Nunquid ideo D. Augustini & Angelici Doctoris castra deseremus, quia illius nomen & auctoritatem Calvinus; illius Amelius suis falsitatibus prætexerunt? nunquid scientia media deseretur, quia sub illius scuto Pelagius oppugnavit Ecclesiam? vel ideo desinent Thomistis objicere, quod intrinseca efficacia gratiæ inducat necessitatem, quia hoc Augustino Semipelagiani & Calvinista Catholicis opposuerunt? Res intuenda & arbitrandæ est à sincero oculo; nomina æquivocationibus sunt obnoxia.

§. VI.

Solventur objectiones.

32. Non pauca & præcipua objectiones in præmissis diluimus: plures recurrent in prima secunde suis quaque propriis locis ex instituto diluenda. Nunc quæ præmissis assertionibus directius opponuntur, ex ordine solvemus.

Oppones igitur primò contra antecedentiam efficacis decreti: Quod inducit necessitatem antecedentem, tollit libertatem: sed efficacia decreti antecedens consensum prævisum voluntatis inducit necessitatem antecedentem: ergo tollit libertatem; quod ipsum quoque argumentum contra prioris §. doctrinam formari potest. Major solet probari auctoritate S. Anselmi in Tract. de actib. hum. specialiter referenda; ratione sic præ-

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. 1.

barur. Decretum antecedenter efficaciter inducit aliquam necessitatem; impossibile quippe est non fieri, quod DEUS efficaciter vult fieri: vel ergo inducit consequentem, vel antecedentem; vel conditionatam, vel absolutam: non consequentem; quia consequens est illa, quæ ex libera determinatione nostræ voluntatis descendit, eamque supponit: ideoque etiam dicitur necessitas conditionata & suppositio: atqui necessitas, quam inducit efficaciter decretum, non consequitur, sed prioritate naturæ antecedit consensum nostræ voluntatis: ergo non potest esse necessitas consequens & suppositio, & consequenter est necessitas absoluta & antecedens.

Confirmatur: Illa necessitas est antecedens, cujus causa est antecedens; effectus enim sequitur naturam & denominationem suæ causæ; atqui efficacia decreti, quæ causatur necessitas, est antecedens: ergo & necessitas est antecedens.

Respondeo negando minorem. Et ad probationem dico, induci necessitatem consequentem; probationem in contrarium distinguo: Illa est necessitas consequens, quæ descendit ex libera determinatione voluntatis, vel ut est in se, vel ut est in sua causa, concedo, tantum ut est in se, nego. sed illa necessitas non descendit à libera determinatione voluntatis ut est in se præcisè, transeat, ut continetur in sua causa, quæ est voluntas Divina, nego minorem, & consequentiam. Si replicas, peti principium, responderi per id, quod est in quaestione, dici repugnantia, nempe, causari simul libertatem, & præviâ efficaci motione determinari voluntatem, habes paratam responsum in §. antecedente.

Auctoritas S. Anselmi non loquitur de causa prima, sed secunda & creata naturali, quæ impulsu antecedenti aufert indifferentiam operandi, quam conferre non potest, eò ipso, quia illam in sua virtute non continet. Ita S. Patrem exponit Alberus M. in 3. dist. 1. q. 4. dicens. quod necessitas absoluta, quam vocat Anselmus antecedentem, est ex causis proximis ad effectum ordinatis, sicut solem oriri cras, & decollatum interire. Quod verò noster S. P. non inficietur præviâ efficaciam voluntatis Divinæ, patet ex sequentibus ipsius verbis in l. de concord. Non enim ea DEVS quamvis prædestinet, facit voluntatem cogendo, aut voluntati resistendo. Et rursus c. 1. quoniam, quod vult DEVS, non potest non esse, cum vult hominis voluntatem nullâ cogi, vel prohiberi necessitate ad volendum, & vult effectum sequi voluntatem, tunc necesse est voluntatem esse liberam, & esse quod vult. Ad sensum nimirum Doctoris Hipponensis, qui l. 1. contra 2. epist. Pelagii. c. 19. Gratia, inquit, operatur in cordibus hominum, non ut homines nolentes credant, sed ut volentes ex nolentibus fiant.

Dices: Necessitas, quæ est ex suppositione antecedente, est necessitas antecedens; sed necessitas operandi orta ex decretis prædefinitibus, est ex suppositione antecedente, ut patet, ergo est necessitas antecedens.

Resp. cum S. D. pluribus locis, specialiter hic q. 19. a. 8. ad 1. & 3. negando majorem, nam decretum, quod supponitur antecedens in se

Y 2

cau-

causaliter & objectivè continet ipsorummet modum indifferentem & electivum creatæ voluntatis.

Replicas. Decretum & prædeterminatio antecedens destruit modum electivum: ergo non continet & causat. Antecedens probatur: quod est essentialè impedimentum actûs oppositi, destruit potentiam ad oppositum; sed prædeterminatio est essentialè impedimentum actûs oppositi: ergo destruit modum electivum, qui consistit in potentia ad oppositum.

Respondeo negando vel distinguendo majorem, destruit potentiam ad oppositum in sensu composito, concedo, diviso, nego. Sed, ais, est impedimentum inimpedibile per voluntatem: ergo adhuc injicit necessitatem antecedentem. Respondeo, vel negando consequentiam vel distinguendo consequens, est inimpedibile formaliter, concedo, objectivè & terminativè nego: non in hoc sensu, ut somniat quidam Recentior, quòd prædeterminatio abstractè sumpta possit terminari, vel non terminari ad exercitium voluntatis; sed quia prædeterminatio habet pro suo termino & objecto ipsum electivum exercitium voluntatis, quod formaliter continet.

34. Oppones secundò contra causalitatem omnium actuum bonorum. Si DEUS efficaciter prædefiniret omnes actus honestos & bonos, sequeretur, quòd etiam prædefiniret peccatum, & haberet voluntatem beneplaciti de illo; consequens est absurdum: ergo & antecedens. Sequela probatur: Qui efficaciter intendit finem, etiam efficaciter vult ea, sine quibus existentia finis obtineri non potest: sed plures actus virtutum, ut penitentia, & justitiæ vindictivæ haberi non possunt sine existentia peccati, vel posita, vel ponenda: ergo si DEUS illos actus virtutum efficaciter intendit, & prædefinit, etiam efficaciter vult peccatum cum illis actibus connexum, & ad illos necessariò requisitum.

Confirmatur. Amor efficax finis est virtualis amor mediorum eorumque, sine quibus finis non potest existere: sed prædicti actus virtutum sine peccato non possunt existere; ergo amor efficax illorum actuum simul erit virtualis amor peccati; cum tamen constet ex S. Script. quòd odio sunt DEO impius & impietas ejus.

Respondeo primò. Hoc argumentum nimis, adeòque nihil probare: probat enim in primis permissionem peccati non posse amari & intendi à DEO ob finem superiorem, qualis est suæ misericordiæ, vel justitiæ: quia permissio peccati est utique connexa cum peccato prævisò. Item DEUM non potuisse efficaciter intendere redemptionem generis humani; quippe necessariò connexam cum peccato originali. Ideòque

Respondeo secundò in forma negando sequelam: ad ejus probationem distinguo majorem; vult efficaciter illa, sine quibus existentia finis obtineri non potest, si illa sint media positivè conducentia ad obtinendum finem, concedo. si tantum sint occasio & terminus destruendus per finem intentum, nego: sic enim neque natura per se intendit corruptionem compositi, quantumvis intenta generatio novi compositi sine prioris corruptione obtineri non possit. Vel secundò,

si existentia finis obtineri non possit, sine illis ut positivè volitis, concedo. sine illis ut permissis, nego. sed sine peccati existentia plures actus virtutum obtineri non possunt, ita, ut illa se habeat tanquam occasio & terminus destruendus, concedo; ut medium positivè conducent, nego. Item: sine peccati existentia ut permilla nequeunt obtineri illi actus virtutum, concedo; sine illa ut positivè volita, nego minorem & consequentiam. Et constat responsionis veritas ex pluribus instantiis naturalibus: neque enim necessarium est votum paternæ mortis in filio, ut efficaciter speret & appetat hereditatem, quam tamen absque parentis morte non consequetur. Parochus cupit efficaciter sibi crumenam pinguis ex redditibus funeralium; non ideo tamen sequitur, quòd necessariò & efficaciter velit mortem suarum ovium. Idem de medico, idem de iudice dixeris, quorum ille è morbis, iste distulit ex delictis hominum. Ex quibus patet responsio ad Confirmationem terminis nostræ distinctionis ad eandem applicatis.

Oppones terciò contra efficacem prædeterminationem materialis peccati, præsertim in peccatis intrinsicè malis. Et Martinez sic arguit primò ab autoritate. In Concilio Arausicano c. 29. sic dicitur: aliquos ad malum Divinà potestate prædestinatos esse, non solum non credimus, sed etiam, si sunt, qui tantum malum credere volunt, cum omni detestatione illis anathema dicimus, Trident. Sess. 6. Can. 6. Si quis dixerit mala opera, in eis bona DEVM operari, non permittendo solum, sed etiam propriè & per se, adeo ut sit proprium ejus opus non minus proditio Judæ, quam vocatio Pauli, anathema sit. D. Augustinus l. 1. ad Simplic. q. 2. Neque, quomodo dictum est, non est volentis, neque currentis hominis, sed misericordis DEI, ita dictum est, non est volentis, neque currentis hominis, sed DEI obdurantis. Unde datur intelligi, quòd infra utrumque ponit: ergo cuius vult miseretur, & quem vult indurat, ita Superiori sententia congruere, ut obdurare DEI sit nolle misereri, ut non de illo irrogetur aliquid, quo sit homo deterior, sed tantum, quo sit melior non irrogetur. Hæc Augustinus. Ex quibus ita subsumitur: sed aquè proditio Judæ, quàm conversio Pauli esset opus DEI; quia aquè decreto antecedenter efficaci DEUS determinasset, & movisset Judam ad hunc specie actum proditionis, quàm Paulum ad hunc specie actum conversionis. Imò addit Martinez, videtur magis DEVS misisse in cor Judæ, ut traderet eum, quàm Diabolus: iste enim tantum movisset suasionem morali, ille verò etiam physica. Rutilus irrogetur aliquid, quo homo fieret deterior; quo enim alio magis homo fit deterior, quàm actu intrinsicè malo?

Respondeo, adductas autoritates veritatem nostræ assertionis nequiquam oppugnare. Nam primus textus loquitur de malo adæquatè sumpto, prout includit formalem malitiam. Sanè non minus absurdum est DEUM simultaneè, quàm præviè cooperari ad peccatum: nec tamen secundum Adversarios Autoritas prædicta oppugnat simultaneum concurrere ad solum materiale peccati in linea entis, præcisum à formali: ergo neque oppugnat præviè. Unde miror, doctissimum

Martinezio persuasum esse, Conciliorum definitiones de illa subtilitate metaphysica formalis peccati non cogitasse, imò Calvinum non nisi materiale actum peccati in defectione 10. tribuum à Rege Roboam, non autem perfidiam, quæ est formale illius defectionis DEO Authori adscripsisse: cum certè distinctio inter materiale & formale peccati admittenda sit omni Theologo sive in simulcano, sive in pravio concursu, & de impio Calvino explurimis ejusdem textibus constat, non solum quod est materiale in actu peccati, sed etiam formale & morale malitiam in DEUM retulisse.

Non admittitur (inquit l. 1. in fit. c. 17.) *furum ullam, aut fornicatio ulla, aut homicidium, quin DEI voluntas intercedat.* ibidem §. 1. addit. *Ab salonis incestu vitæ parentis thorum polluentis detestabile scelus esse opus DEI.* ecce! ut ipsum scelus, adeoque & id, quo scelus constituitur, in DEUM referat! & §. 3. *Jam satis aperte ostendi, DEVM vocari eorum omnium Authorem, quæ ipsi censorum volunt, otioso tantum ejus permissu contingere.* Quæ nunc ex Martinezio, an non ex ejus quoque sententia peccata adæquate & formaliter sumpta DEI permissu contingant? quod si, uti debet, annuerit, necesse est, ut fateatur, Calvinum, fecisse DEUM Authorem peccati etiam secundum morale & formale malitiam spectati. Delinat ergo impuræ Calvini sententiæ turbare puros fontes doctrinæ Thomisticae. Ecce esto, quod uno loco malitiam morale ab actu separasset (quod tamen allegata separatio perfidiae & defectionis non evincit) nihil hoc novi foret, quod Calvinus in suis dogmatibus loquatur contradictoria. Sed de hoc latius.

37. Ad Tridentinum objectum Respondeo: nostram doctrinam ab illa damnata propositione longissime distare: nam vocatio Pauli pertinet ad specialem providentiam & causalitatem DEI tam in genere & linea naturæ, quam in actu, tam quoad formale quam materiale, cum econtra proditio Judæ pertinet tantum ad causalitatem generalem DEI ut causæ primæ universalis & præcisè in linea entis, non quod morale & formale malitiam ipsius, quod etiam de concursu simultaneo Adversariorum est dicendum. Ex quo etiam negatur, per prædefinitionem materialis peccati irrogari aliquid homini, quo fiat deterior. neque enim moralis malitia sequitur ex vi actus in linea naturæ, & materialiter spectati, sed ex vi defectuosi iudicii voluntatem ad malum determinantis.

38. Objicitur ab eodem quædam. Implicat, quod voluntas peccet volendo id, quod DEUS vult eam velle: atqui per prædefinitionem absolutam vult DEUS, quod humana voluntas velit v. g. adorationem idoli: ergo implicat, quod voluntas volendo illam adorationem idoli peccet.

Respondeo distinguendo majorem: implicat, quod voluntas peccet volendo id, quod DEUS vult illam velle, quod DEUS vult voluntate speciali beneplaciti, præcepti, & ut author specialis attingens lineam moris, transeat; voluntate generali, ut author naturæ, sic nego. vel subdistinguo, si possit humana voluntas velle eò modo, quo DEUS vult velle, concedo; si non possit eò modo velle; nego majorem: sed DEUS vult de-

creto prædefiniente, ut voluntas velit adorationem idoli; voluntate generali ut Author naturæ, & intra lineam naturæ & entis, concedo; voluntate speciali, & ut Author specialis etiam attingens lineam moris, nego minorem: ergo implicat, ut voluntas peccet volendo adorationem idoli; nego consequentiam, vel subdistinguo consequens, si posset velle modo solum effectivo pertinente præcisè ad lineam entis, concedo, modo defectuoso pertinente etiam ad lineam moris, nego consequentiam.

Infitas ex D. Th. 1. 2. q. 19. a. 10. qui sequitur 39. tur inclinationem à DEO datam etiam ut authore naturæ generali, non peccat, quia vult, quod DEUS vult illum velle: unde filius licitè desiderat vitam parentis, quem DEUS vult mori: quia hanc inclinationem habet sibi inditam ab Authore naturæ; ideòque sunt verba S. D. *tametsi tunc voluntas humana non confirmetur Divina in volitio materiali, conformatur tamen eidem secundum rationem causæ efficientis.* Sed in posito casu homo sequeretur inclinationem à DEO datam ut Authore naturæ generali secundum rationem causæ efficientis: ergo non peccat.

Respondeo. Inclinationem, quam DEUS filio indidit ad amandum & honorandum parentem, non tantum esse à DEO ut Authore naturæ, & intra lineam naturæ, sed etiam à DEO ut Authore speciali, & intra lineam moris: ideòque objectum hujus inclinationis, quod est velle & optare vitam parenti, cadit sub specialem voluntatem non tantum consilii, sed etiam præcepti. Unde argumentum peccat in falso supposito, quod in S. D. loco citato nequitiam invenitur.

Objicit quintò. Pone hominem ceterà inno-centem in statu prædefinitionis ad adorationem materiale idoli, & jam instet tempus, quo illa prædefinitio mandetur executioni, quid si ille miser te consulere: quid agere oportet, ne DEUM offendam? Debeòne resistere prædefinitioni, vel illam sequi? suadebisne, ut resistat prædefinitioni? quæret rursus. Debeòne resistere in sensu composito, vel diviso? sed in sensu composito est impossibile, nec minùs in sensu diviso; nam ad resistendum in sensu diviso necessaria foret alia præmotio & prædefinitio Divina, quæ me prædeterminet ad oppositum actum, hanc autem non habeo, nec est in mea potestate illam habere: quid ergo faciam miser, cui peccare non licet, non peccate est impossibile?

Respondeo, præterquam quod hoc argumentum facili negotio retorqueri & transferri possit ad hominem habentem gratiam non congruam & merè sufficientem, illud continere merum paralogismum & transulcoriam fallaciam sensus divisi & compositi, ac confusionem actus primi & secundi: vel enim loqueris de tempore antecedente ipsam adorationem idoli, & tunc nondum homo supponitur temporaneè præmotus ad materiale hujus actus, sed habet præmotiones ad actus honestos salutare, dissuadentes præmotioem cum objectiva indifferentia, per quæ in actu primo, gratia sufficiente, & potentia proximè constituitur, ut tam in sensu composito, quam diviso possit resistere tentationi, adeòque si tunc consuleret, quid sibi foret agendum, haud dubiè sua-

suadenda foret resistentia non adversus prædefinitionem, quæ pro illo tempore vel instanti actus primi supponi non potest, & ex vi cuius non sequitur malitia adorationis, sed adversus tentationem, quæ locum habet in actu primo. Vel loqueris de instanti ipsius adorationis, & tunc nugatorium foret consilium, utpote actu secundo iam posito, adeoque prædefinito & præmoto quoad materiale: de præteritis autem non est consilium.

Solutio clarior apparebit, si objectio redigatur in formam. Posito, quod sim, prædefinitus ad materiale adorationis, vel teneor in instanti præcedente determinationem voluntatis resistere prædefinitioni, vel non? si non, tunc peccabo, quia impossibile est consentire prædefinitioni, & non peccare: si teneor, vel teneor in sensu composito, & hoc est impossibile, vel in sensu diviso, & hoc iterum est impossibile propter defectum alterius præmotionis, quæ tamen foret necessaria.

Respondeo negando suppositum, quod pro aliquo reali instanti præcedente voluntatem adorandi idolum, detur prædefinitio vel præmotio ad materiale illius actus, & quod proinde possit esse objectum suæ resistentiæ, vel contentus; sed solummodo, datur pro instanti ipsius determinationis voluntariæ ad adorandum idolum, in quo DEUS supposita jam defectuosa directione iudicii practici, iuxta connaturalem exigentiam cause liberæ præviè concurrat ad effectum physicum illius voluntatis intra lineam naturæ consideratum, non ut defectuose in linea moris elicitum. Igitur nec in sensu composito, nec diviso teneris resistere prædefinitioni; nec enim teneris resistere, nisi inducenti ad malum; sed illa prædefinitio non te inducit ad malum.

Imò, inquis, prædefinitio fortius trahit, quam consilium, estque vinculum insuperabile: ergo etiam inducit ad peccatum. Respondeo: fortius trahit intra genus naturæ & entis, concedo, intra lineam moris, nego.

41. Objicies sextò. Quicumque vult causam ab intrinseco & necessario connexam cum effectu, vult etiam ipsum effectum; sed actus blasphemie vel voluntas blasphemandi v. g. est causa ab intrinseco & necessario connexa cum deformitate malitiæ: ergo si DEUS efficaci decreto velit talem actum, necessario vult ipsam quoque malitiam actus.

Respondeo. Qui vult causam, vult etiam effectum, si velit in illo genere & ordine, in quo effectus cum causa intrinsece connectitur, concedo, si in alio, in quo non intrinsece connectitur, nego. Sed actus blasphemie est intrinsece connexus cum deformitate malitiæ, ut est in genere naturæ entis & effectus physicè productus, nego; ut est moraliter & defectuose à principio quâ desinente elicitus, concedo minor. & nego consequentiam: vel subdividuo consequens: ergo si vult DEUS talem actum, ut in genere moris defectuose procedentem, concedo, si velit ipsum præcisè ut est entis & effectus intra ordinem & lineam naturæ, nego consequens & consequentiam.

Similiter, si dicas. Qui vult antecedens, vult etiam consequens: distinguo, si consequens se-

quitur ex vi antecedentis, ut à tali causa voliti & positi, concedo, secus, nego: cum enim plures cause concurrant ad aliquem effectum defectuosum, defectus non cuilibet causæ est tribuendus, sed illi, quæ deficit, ut habet S. D. in 1. 2. q. 79. a. 2. in c. & in 2. dist. 37. q. 2. a. 2. Quod ipsum Adversarii in concursu simultaneo respondere debent.

Objicies septimò. Sequeretur, quod DEUS vellet me velle aliquid, cum obligatione illud non volendi: sed hoc implicat: ergo, Sequela prohibetur. DEUS non tantum prohibet malitiam, sed etiam voluntatem & actum blasphemandi, adeoque obligat ad illum non ponendum, & tamen efficaci decreto vellet me velle actum blasphemandi.

Resp. negando sequelam. probationem distinguo: DEUS prohibet voluntatem & actum blasphemandi, præcisè ut est entitas & effectus intra lineam naturæ effectivè elicitus, nego, ut est actus deformis, & defectuosus concedo primum membrum: alterum membrum probationis absolute prolatum falsum facit sensum, quasi nempe DEUS haberet voluntatem Consilii vel præcepti, ut velim actum blasphemandi, vel quod actus & voluntas blasphemandi adæquate una cum defectu morali sumpta essent objectum & effectus Divinæ voluntatis, quod aquè falsum est. In hoc verò sensu admitti potest & debet, quod DEUS habeat voluntatem generalem, ut actus blasphemandi, prout actus & ens est, effectivè procedat à voluntate tanquam connaturali principio physicè effectivo. Ex quo non sequitur, quod DEUS habeat circa idem objectum contrarias voluntates, siquidem id, quod in actu blasphemie est defectuosum, constituit diversum objectum ab eo, quod in illo est effectivum & bonum.

Adbuc, instas ex S. D. Omne peccatum fit per recessum ab ultimo fine, ita S. D. 1. 2. q. 79. a. 1. & humana voluntas in tantum deficit & peccat, in quantum desecat ab ordine & motione primi moventis. 1. 3. contr. gent. c. 10. & q. 3. de malo a. 1. ad 1. & in epist. ad Rom. le. 7. dicit in S. Script. DEUM inclinare voluntates ad malum, non quidem agendo & movendo sed potius deterendo, vel non impediendo: non ergo DEUS per ista decreta adamantina hominem prædeterminat ad recessum ab ultimo fine, aut impellit ad malum.

Respondeo concedendo totum, omnia quippe hæc tela volant præter scopum; neque enim illi Thomistarum venit in mentem, ut subscriberent impio dogmati Calvini, quod DEUS suo politico decreto homines impellat & necessitet ad peccandum, neque hoc sequi ex decretis tantum ad materiale peccati sub ratione actus & entis prædeterminantibus huc usque ostensum est, ut in tractatu de peccatis amplius deducetur.

Alia argumenta contra physicam efficaciam decretorum producti solita, quia maximè ex parte physicis prædeterminationes illorum decretorum ministras & executrices oppugnant, in 1. 2. Tract. de act. hum. aliisque partibus Theologiae commodius dissolvemus.